

**VROEGPENSIOEN
BIJ DE POLITIE**

RVU 2021-2025

Er moeten weer structurele sociale voorzieningen komen waardoor mensen die jarenlang zwaar en slijtend werk hebben gedaan – zoals politieagenten – op tijd kunnen stoppen met werken om in relatief goede gezondheid te genieten van het pensioen dat ze hebben opgebouwd. Dat is een van de hoofd-afspraken in het landelijk pensioenakkoord dat de werkgevers, de werknemers en de regering in juli 2019 hebben gesloten.

Voor het praktisch uitwerken van de beoogde voorzieningen was (een paar jaar) tijd nodig. Om de toenmalige zestigplussers in zware beroepen tegemoet te komen, werden twee tijdelijke maatregelen afgesproken om eerder stoppen met werken voor hen alvast mogelijk te maken. Ten eerste werd de stijging van de AOW-gerechtigde leeftijd vertraagd. Die leeftijd is twee jaar bevroren (2020 en 2021) en daarna in kleinere stapjes verhoogd naar 67 jaar (2024).

RVU Landelijk

Ten tweede heeft de overheid voor de jaren 2021-2025 een maandelijks vroegpensioenbedrag vrijgesteld van de fiscale RVU-boete van 52 procent. Dat bedrag is vergelijkbaar met de AOW-uitkering voor alleenstaanden. Voor 2024 is dat € 2.182 bruto en € 1.540 netto. Dit bedrag mag worden uitgekeerd in maximaal de 36 maanden voorafgaand aan iemands AOW-gerechtigde leeftijd. Iemand die in 2021 al in deze aanloopfase zat, had geen aanspraak op 'mislagen maanden'. Daar staat tegenover dat iemand die op 31 december 2025 de leeftijd van 64 jaar bereikt daarna nog drie jaar belastingvrij een RVU-uitkering kan krijgen.

Zoals afgesproken in de politie-cao 2018-2020 begonnen de werkgever en de bonden in 2019 meteen aan overleg over een RVU Politie 2021-2025 op basis van het nieuwe landelijke RVU-kader. Dat was hard tegen hard onderhandelen. Toenmalig minister van Justitie en Veiligheid Grapperhaus was niet verplicht voldoende geld op tafel te leggen om de extra fiscale ruimte volledig te benutten. Hij bleek dat ook niet van plan, met als argument dat de overheid de afgelopen twintig jaar al 3,5 miljard had geïnvesteerd in vroegpensioenbeleid voor de beoogde doelgroep. De minister wilde niet verder gaan dan het goedmaken van het financiële nadeel dat de verhoging van de AOW-leeftijd de huidige zestigplussers had berokkend.

RVU Politie

In 2020 werd een akkoord bereikt, met als centrale afspraak een maximale uitkering per persoon van 24 keer het fiscaal vrijgestelde maandbedrag. Aanspraak op RVU Politie-uitkeringen hebben medewerkers die uiterlijk op 31 december 2025 de leeftijd van 65 jaar bereiken. Zij moeten bij hun ontslag (= begin vroegpensioen) 35 politiedienstjaren op hun naam hebben, waaronder minstens 25 'zware jaren'. Dat zijn jaren in een uitvoerende functie of in een administratieve, huishoudelijke of technische functie die als 'slijtend' is aangemerkt.

De werkgever stemde wel in met de maximale uitkeringstermijn van 36 maanden voor de AOW-gerechtigde leeftijd. Collega's met aanspraak op het maximale RVU-bedrag kunnen dat dus uitsmeren over meer dan 24 maanden. Hun maandbedrag wordt dan natuurlijk wel lager.

Volledigheidshalve: in veel gevallen zijn de uitkeringen op basis van de tijdelijke RVU-regeling alleen niet toereikend om een vervroegd pensioen te financieren. Vaak lukt dat alleen in combinatie met het opnemen van een verlofspaarwade of door aanvullend een deel van het opbouwde pensioenkapitaal aan te spreken ('naar voren te halen').

**VROEGPENSIOEN
BIJ DE POLITIE**

DE VOORGESCHIEDENIS

Tot 2001 werd uitvoerend politiewerk door de Nederlandse overheid erkend als zwaar werk, dat onvermijdelijk fysieke en mentale slijtage met zich meebrengt. Die erkenning leidde als vanzelf tot politiek draagvlak voor de conclusie dat het sociaal en verstandig was om agenten niet te laten doorwerken tot 65 jaar – toen nog de vaste pensioenleeftijd. Dat zou onverantwoorde veiligheids- en gezondheidsrisico's met zich meebrengen – voor de dienders zelf, maar ook voor hun collega's en niet in de laatste plaats voor de burgers.

Vandaar dat uitvoerende politiemedewerkers decennia lang verplicht moesten stoppen met werken vanaf 60 jaar. Ze kregen dan functioneel leeftijdsontslag (FLO) en vervolgens vijf jaar 80 tot 85 procent van hun laatstverdiende salaris doorbetaald. De kosten daarvan waren geheel voor rekening van de werkgever.

Spaarplan

In 1999 bereikten de minister van Binnenlandse Zaken en de politiebonden een akkoord over een verbeterd uitstroombesluit. Voortaan gingen (alle) politiemedewerkers gedurende hun loopbaan samen met de werkgever sparen (premiegeld inleggen) voor hun vroegpensioen. Dat was voor beide partijen goedkoper en – voor de bonden heel belangrijk – het leverde politiemensen een persoonlijk spaarpotje met gegarandeerde kapitaalrechten op. Hun financiële mogelijkheden om eerder met werken te stoppen werden daardoor losgekoppeld van de politieke waan van de dag en van de risico's van het 'omslagsysteem' (opgehaald premiegeld meteen gebruiken om gestopte collega's van een inkomen te voorzien).

Fiscale boete

Helaas: niet lang na de eeuwwisseling sloeg het politieke klimaat drastisch om. In 2003 trok het kabinet Balkenende-II ten strijde tegen regelingen voor vervroegde uittreding (RVU). De arbeidsproductiviteit in Nederland moest omhoog en de overheid wilde dat vooral bereiken door iedereen tot op hogere leeftijd te laten werken. Om dat te stimuleren kwam minister van Financiën Gerrit Zalm op de proppen met een fiscale boete op vroegpensioenuitkeringen. Deze RVU-heffing is sinds 2011 maar liefst 52 procent. Dat maakte cao-afspraken over sociaal uitstroombesluit anderhalf keer zo duur en in feite onbetaalbaar.

Langer doorwerken

De kabinetten Rutte-I en Rutte-II zorgden voor nog meer nagels in de doodskest van het vroegpensioen. Ze namen een wet aan om te zorgen dat de AOW-gerechtigde leeftijd verandert als de levensverwachting verandert. De afgelopen tien jaar is de AOW-leeftijd daardoor gestegen van 65 naar 67 jaar. Ook schaften ze de levensloopregeling weer af: de in 2006 gelanceerde mogelijkheid voor individuele werknemers om belastingvrij te sparen voor extra verlofmogelijkheden. Deze optie was door de politiebonden voortvarend aangegrepen om de vroegpensioenruimte bij de politie zo lang mogelijk op peil te houden, maar helaas...

Pas in juli 2019 keerde het politieke tij weer. Toen sloten de werkgevers, de vakbeweging en de overheid een landelijk pensioenakkoord, met daarin ook de afspraak om mensen met zware beroepen – zoals politiemedewerkers – weer financiële mogelijkheden te geven om vervroegd te stoppen met werken. Het eerste praktische gevolg daarvan was een tijdelijke landelijke Regeling vervroegde uittreding (RVU) – bedoeld voor de jaren 2021-2025.